

N:o 147.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående användande af behållning å extra ordinarie anslaget till fortsättande af arbetena å rikets kustfästningar m. m.; gifven Stockholms slott den 18 mars 1910.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att behållning, som till belopp af omkring 20,300 kronor uppstått å den del af det af Riksdagen på extra stat för år 1907 beviljade anslag till fortsättande af arbetena å rikets kustfästningar, hvilken anvisats till befästningskostnader för Karlskrona fästning, må få användas till vissa i den fastställda arbetsplanen ej beräknade arbeten inom samma fästning,

dels ock att till arbete å Oskar II:s fort inom Älfsborgs fästning må få tagas i anspråk 20,000 kronor af femte hufvudtitelns allmänna besparingar.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts,
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

C. A. Ehrensvärd.

*Utdrag af protokollet öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 18 mars 1910.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
              HEDERSTIERNA,
              SWARTZ,
              greve HAMILTON,
              greve EHRENSVÄRD,
              MALM,
              LINDSTRÖM,
              NYLANDER,
              VON SYDOW.

Departementschefen, statsrådet greve Ehrensvärd anförde därefter:
Sedan på framställning af Kungl. Maj:t 1905 års riksdag beviljat ett extra ordinarie anslag å 2,887,500 kronor till fortsättande af arbetena å rikets kustfästningar, anvisade Riksdagen år 1906 af nämnda anslag på extra stat för år 1907 ett belopp af 813,500 kronor.

Genom nådigt bref den 24 augusti 1906 bestämdes i enlighet med det för Riksdagen framlagda förslag, att af sistnämnda belopp skulle, bland annat, användas såsom befästningskostnader för Karlskrona fästning 374,050 kronor och för Älfsborgs fästning 49,050 kronor.

I en af befälhafvande amiralen i Karlskrona med tillstyrkan till chefen för fortifikationen öfverlämnad hemlig skrifvelse af den 15 november 1909 har fortifikationsbefälhafvaren å Karlskrona fästning anhållit

att, sedan de arbeten, för hvilka kostnaden enligt fastställd arbetsplan skolat bestridas af anvisade medel till befästningar vid Karlskrona, dåmera blifvit verkställda, få använda å nämnda medel uppkommen behållning till belopp af 24,160 kronor till vissa andra, uti skrifvelsen bifogadt förslag upptagna arbeten inom fästningen.

Enligt detta förslag skulle af nämnda 24,160 kronor tagas i anspråk för Västra Hästholmsfort 10,030 kronor, däraf till spång öfver våta grafven 760 kronor äfvensom till djupborrning för dricksvattenbrunn, anordning af pump och pumprum samt anbringande af nödiga ledningar 9,270 kronor, för Kungsholmsfort 5,275 kronor, däraf till anordnande af betongbäddningar för K 9 och K 10 3,000 kronor och till komplettering af anordningar för observationsplats för K 9 och K 10 2,275 kronor, för Oscarsvärn 4,760 kronor till djupborrning för dricksvattenbrunn, pump och ledningar, för en halfpermanent skans å Almö 1,100 kronor och för ett halfpermanent batteri å Östra Näsholmen 600 kronor, eller tillhopa 21,765 kronor, hvarjämte återstående 2,395 kronor beräknats till oförutsedda utgifter.

Sedan t. f. chefen för fortifikationen öfverlämnat ifrågasättande skrifvelse jämte förslag till marinförvaltningen under tillstyrkan af bifall till fortifikationsbefälhafvarens framställning, har marinförvaltningen uti hemlig underdånig skrifvelse den 30 november 1909, med bifogande af handlingarna i ärendet, anført, att ifrågasättande behållning i själfva verket blefve mindre, än hvad af fortifikationsbefälhafvaren beräknats, samt att den ej borde antagas uppgå till mera än 20,300 kronor. I anledning däraf blefve det omöjligt att genomföra fortifikationsbefälhafvarens förslag i sin helhet.

Dessutom hade marinförvaltningen ansett sig böra ifrågasätta, huruvida icke möjligen å annan af rikets kustfästningar viktigare arbeten än de föreslagna skulle föreligga, till hvilka arbetens utförande erforderliga medel saknades. Uppmärksamheten hade därvid i första rummet riktats på det å Oscar II:s fort inom Älfsborgs fästning påbörjade arbetet för vattentät intäckning af fortets kärna, hvilket arbete måst afbrytas af orsak, att de för Älfsborgs fästning anvisade byggnadsmedlen tagit slut.

Af fortifikationsbefälhafvaren å Älfsborgs fästning hade — enligt hvad marinförvaltningen vidare meddelat — uppgifvits, att kostnaden för sistnämnda arbetes fullbordande skulle uppgå till minst 20,000 kronor. Att nu disponera hela den vid Karlskrona fästning uppkomna behållningen för arbete å Älfsborgs fästning ansåg marinförvaltningen ej skäligt, men höll före, att, äfven om för detta arbete anvisades endast

$\frac{3}{4}$ af det erforderliga beloppet, mycket skulle vinnas för befordrandet af ändamålet därmed.

För den händelse att af omförmälda behållning, 20,300 kronor, ett belopp af 15,000 kronor kunde i första hand få användas till fortsättande af ifrågavarande arbete å Oscar II:s fort, ansåg marinförvaltningen lämpligast att anlita återstående 5,300 kronor till vissa bland de af fortifikationsbefälhafvaren å Karlskrona fästning föreslagna arbeten, nämligen till spång öfver våta grafven å Västra Hästholmsfort (760 kronor), till komplettering af anordningar för observationsplats för K 9 och K 10 å Kungsholmsfort (2,275 kronor), till halfpermanent skans å Almö (1,100 kronor) och till halfpermanent batteri å Östra Näsholmen (600 kronor), hvarjämte 565 kronor skulle återstå till oförutsedda utgifter vid Karlskrona fästning.

På grund häraf hemställde marinförvaltningen om medgifvande, att af ifrågavarande behållna medel 15,000 kronor måtte få tagas i anspråk för arbete å Oscar II:s fort och resten 5,300 kronor användas för befästningsarbeten å Karlskrona fästning.

Departements-
chefen.

Bland de af fortifikationsbefälhafvaren å Karlskrona fästning föreslagna arbetena synas mig de å Västra Hästholmsfort, Kungsholmsfort och Oscarsvärn vara behöfliga för fästningens försättande i försvarsberedskap samt fördenskull böra utan dröjsmål komma till utförande. Kostnaden för ifrågavarande arbeten skulle enligt förslaget belöpa sig till sammanlagdt 20,065 kronor. Å anslaget till befästningskostnader för samma fästning har, enligt hvad upplyst blifvit, uppkommit en behållning å omkring 20,300 kronor, som således skulle förslå till bestridande af den beräknade kostnaden för dessa arbeten och därutöfver lämna ett ringa öfverskott till oförutsedda utgifter. Vid nu angifna förhållanden anser jag, att denna behållning bör tagas i anspråk för nämnda arbeten inom Karlskrona fästning.

Till upplysning om beskaffenheten af det af marinförvaltningen omnämnda arbetet å Oscar II:s fort anhåller jag få meddela, hurusom det visat sig, att till följd af naturliga sprickor i bergmassan ofvanför de insprängda rummen i fortet regnvatten och annan fuktighet erhållit väg ned i berörda rum. På grund häraf hafva åtgärder måst vidtagas att genom tätning af sprickor och öfvertäckning af bergmassans yta förhindra dylikt nedträngande af fuktighet.

Lika med marinförvaltningen finner jag särdeles angeläget, att ifrågavarande arbete å Oscar II:s fort bringas till slut. Då de för Älfsborgs fästning anvisade byggnadsmedlen ej varit tillräckliga för

tillgodoseende af jämväl detta behof samt det ordinarie anslaget till underhåll af kustartilleriets byggnader och materiel ej heller lämnar tillgång till bestridande af återstående kostnad för arbetet, synas mig femte hufvudtitelns allmänna besparingar böra anlitas härför.

Under återopande af hvad jag sålunda anført hemställer jag i underdånighet, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva,

dels att behållning, som till belopp af omkring 20,300 kronor uppstått å den del af det af Riksdagen på extra stat för år 1907 beviljade anslag till fortsättande af arbetena å rikets kustfästningar, hvilken anvisats till befästningskostnader för Karlskrona fästning, må få användas till vissa i den fastställda arbetsplanen ej beräknade arbeten inom samma fästning,

dels ock att till arbete å Oscar II:s fort inom Älfsborgs fästning må få tagas i anspråk 20,000 kronor af femte hufvudtitelns allmänna besparingar.

Denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ex protocollo:

R. Sundin.